

TELEKÄIJA

Eesti Televisiooni siseleht

nr. 17 Jaanuar

Selles numbris:

- Detsembrikuu vaadatavuse analüüs
- Telekäija persoon: Margus Tamm
- ETV koolitusaasta 2004
- Arhiivieri: Inna Lepp küsib, Peeter Vets vastab

2004 ei too ajaloo lõppu

Juhatuse esimees Ilmar Raag teeb kokkuvõtte eelmisest aastast ja kirjutab, mida toob käesolev ja järgmine aasta.

Tegelikult veel enne, kui avaldan, mida toob 2004. aasta, pean ütleva, et nägin eelkõige meie jõulu-programmis väga head tööd. Saade, kus Siiri Sisask laulis lumetuisus ja erinevate valguste taustal sisaldas nii head rezhiiid ja operaatoritööd, et ma jäin seda vaatama kasvõi ainult selle saate tehnilise kvaliteedi pärast. Niisamuti oli Jõulutunnel saade, mis lubab uskuda, et meil on veel küllaga püssirohtu. Seda kasvõi selles mõttes, et meie inimesed suudavad maratonimehe võhmagaa saateid teha. Müts maha.

2003

Oli hea, ent mitte hiilgav aasta. Selle aasta plusspoolele võib kanda, et Eesti ühiskond hakkab vähehaaval harjuma, et ETV püüab paremini ja halvemini võtta ühendust kogu ühiskonna südametunnistusega. Sest siis, kui me ei otsi odavat populaarsust, jääb järele

väärikus ja südametunnistus, mida vaatavad samuti vajavad. Olen arvamusel, et senikaua, kuni usume, et meie tegevus ei ole lihtsalt leiva teenimine, senikaua on meist igaühel ETV-s veel veidi lootust. Meie peamine vara on usk oma missiooni.

Teisalt sedavõrd, kuidas meie positsioon tugevnes Eesti eliidi hulgas, nõrgenes meie positsioon kogu rahvuse televisioonina. Isegi kui kokkuvõttes meie reitingud ei ole enam halvemaks läinud, kui aasta tagasi, siis oleme ometi astunud väga õhukesele jääle.

Televisiooni tajutakse üha rohkem kui meelelahutajat ja kohati hindame üle ka meie peamise sihtgrupi soovi kursis olla kõikide probleemidega. Kui ka kõrgharidusega vaataja jälgib hea meelega TV3-st tulevaid filme ja ETV-d selle võrra vähem, siis on see märk, et midagi olulist on tegemata. Ja muidugi ei saa me sel puhul pageda rahapuuduse jutu taha. Erakanalitel on vähem raha kui meil, aga kui enamus vaatajatest ei suuda hinnata selle suurema raha kaalu meie programmis, siis teeme vist ikka midagi valesti.

Eestis oli visiidil EBU president Arne Wessberg

Eesti Televisiooni kutsel käis esmaspäeval 12. jaanuaril Eestis ühepäevasel visiidil Euroopa Ringhäälinguliidu (EBU) president, Soome avalik-õigusliku ringhäälingu-organisatsiooni YLE (Yleisradio Oy) juhatuse esimees, Arne Wessberg.

Arne Wessberg kohtus Eesti visiidi käigus Eesti Vabariigi peaministri Juhan Partsiiga, et arutada Eesti avalik-õigusliku ringhäälingu olukorda. Samuti puudutati Eesti Televisiooni ja Eesti Raadio võimalikku ühendamist puudutatavat probleematikat ning EBU nägemust KPMG raadio ja televisiooni ühendamise otstarbekuse uuringut silmas pidades.

Kohtumisel peaministriga saatsid EBU presidenti Ringhäälingunõukogu esimees Andres Jõesaar, ETV juhatuse esimees Ilmar Raag, Eesti Raadio juhatuse esimees Ain Saarna ja ETV juhatuse liige Juhan Paadam.

OP! valis aasta parimad

Kultuurimagasin OP! andis aasta esimeses saates 13. jaanuaril välja seitse lemmiku auhinda, milleks on kunstnik Ave Nahkuri spetsiaalselt selleks puhuks valmistatud pildid.

OP!-i lemmiku auhinna võitsid raamatu kategoorias Jaan Tätte ("Näidendid" ja "Laulud"), parima plaadi tegi Raul Vaigla ("The Soul of Bass") ning parima lavastuse auhinna sai Taago Tubina Võru Ateljeeteater "Ennola".

Parima filmi auhinna sai ETV dokumentaalfilmide sari "Eesti lood", Tõnu Arrak vääril OP!-i meelet parima näituse tiitlit, nähtusena premeeriti Ööülikooli Eesti Raadios ning Albu mõisakooli restauratsiooni tõstetakse esile kui möödunud aasta ilusaimat maja.

Telekäija KOLUMN

Pärast Nuustakut liigume Ateena suunas

Marko Kaljuveer,
sporditoimetuse
peaproductsent

Kõigepealt tervitan kõiki kolleegid sporditoimetuse poolt ja soovin meeldivat koostööd alanud olümpia-aastal.

Arvan, et 2004 ei ole ainult sporditoimetusele tähtis ja vastutus-rikas, vaid tervikuna tervele Eesti Televisioonile. Spordi osakaal programmist on märkimisväärselt suur ja oluline.

Iga teletöötaja saab kindlasti aru, et konkurents erinevate telejaamade vahel on väga karm ja tõsine. Loomulikult puudutab see ka meie toimetust, sest spordiprogramm on oma iseloomult emotsioonidel põhinev, alati on võitjaid ja kaotajaid. Oleme toimetuses seadnud eesmärgi olla ikka võitjate poolel, kuigi elus tuleb osata ka vääriiselt kaotada.

Võime täna öelda, et oleme kindlad turuliidrid. Mille järgi seda otsustada? Eelkõige suurvõistluste ja tegijate järgi. Kui on tippvõistlusi, mida kajastada, siis

ei pea me muretsema ka vaatajate vähesuse üle. Kõiki huvitab Kristina Shmiguni, Andrus Veerpalu ja Jaak Mae käekäik murdmaasuusatamise MK sarjas, kas Erki Nool ja Andrus Värnik võidavad Ateena olümpial medali või kuidas Eesti jalgpallikoondis ja korvpalli rahvusmeeskond esinevad tiitlivõistluste valiksarjas.

Suve magnetid

Selle suve magnet Ateena olümpia kõrval on kindlasti jalgpalli EM finaalturniir Portugalis. Lisaks omandasime eelmise aasta jooksul ka jalgpalli MM 2006 näitamise õigused.

Kõik need teleõigused on täna ETV käes. Läbi EBU oleme saanud neist Ateena olümpia ja jalgpalli EM võistlused, ülejäänud on tulnud aga läbirääkimiste laua taga ja üsna raskelt. Need ajad on juba ammu möödas, kui iseenesest mõistetavusega kuulsiid tähtsamate alade teleõigused avalik-õiguslikule kanalile. Täna tahavad halastamatus konkurentsist neid õigusi nii TV3 kui Kanal2. On ju sport oma olemuselt meelelahutuslik.

Meie suurim varandus on ikkagi inimesed ja minu arvates peame neid väga hoidma. Meie toimetuses töötab ju Eesti parim suusakommentaator Lembitu Kuuse, Eesti ainus nais-spordireporter Anu Säärts, noored, andekad ja ülimalt töökad Helar Osila ning Ivar Jurtsenko. Väga hästi on toimetusse sulandunud Priit Kuusk, kelle olemuslood Spordifookuses võiksid olla eeskujuks paljudele.

Olümpia-aasta algus

Oma esimese suurprojektiga - Otepää MK etapp - tegime eduka sissejuhatuse olümpia-aastasse ja näitasime veelkord, et Eesti Televisioon suudab toota väga head rahvusvahelisel tasemel spordiülekanne pilti. Selles projektis osales 54 inimest. Tänu kõigile! Võime uhkust tunda, et meie pilti vaatasid spordisõbrad Soomest, Rootsist, Norrast, Rootsist, Saksamaalt, Itaaliast, Inglismaalt, Venemaalt ja lisaks Eurosport.

Pärast Nuustakut lähme juba suurema enesekindlusega Ateena olümpia suunas.

algus lk. 1

Väga ärev sügis

Sel sügisel olime juuksekarva kaugusel sellest, et väga halvad ajad oleksid telemajja tagasi tulnud. Õige napilt anti meile just niipalju raha, et meie eelarve ei läheks tagurpidi, mis oleks tähendanud mõne inimese koondamist.

See aga tähendab, et kui järgmisel aastal on meil sama eelarve, aga hinnad tõusevad, siis läheb meil kõigil elu veidi raskemaks. Kui inimlikud algaval raskel aastal suudame üksteise vastu olla, sõltub igauhest endast.

Mida oodata?

Võib-olla oleme naiivsed, ent praegu on taas riigikogus ja valitsuses laual paberid, mille kohaselt võiks vastu võtta seadused, et meie eelarve ja eriti investeeringud fikseeritakse ära järgnevat kolmeks aastaks.

Praegune poliitiline tahe näib sellist otsust soovivat. Sellist üksmeelt televisiooni, ringhäälingunõukogu ja poliitikute vahel ei ole vist ialgi veel olnud.

Ma ei käsitle negatiivset stsenaariumi, mis saab siis, kui ühtegi pikaajalist

finantseerimist puudutavat seadust vastu ei võeta. Ma arvan, et iga taoline aasta tähendab liikumist hääbumise poole.

Uus juhtkond aasta lõpuks

Positiivse programmi korral kutsutakse kokku rahvusringhäälingu moodustamise komisjon. See komisjon töötab välja detailsema arengukava järgnevat kolmeks aastaks arvestades meile lubatavat raha ja määrab ka uue organisatsiooni struktuuri.

Kindel on see, et saatetegijad jäävad alati saateid tegema. Seejärel aga (nüüd läheb põnevaks) kuulutatatakse välja konkurss uue juhtkonna leidmiseks. See sünnib juba tuleval sügisel. Usun, et just juhtkonnas tuleb muutusi ja mitte niipalju allpool.

Tulevad ka struktuurimuutused

Kui uus juhtkond hakkab tööle uue organisatsiooni struktuuri ja tööpõhimõtetega, siis võib arvestada sellega, et seal tuleb samuti muudatusi. Mida täpselt ei ole veel otsustatud, kuid

paika on pandud põhiväärtused. Eelkõige viiakse lõpuni läbi produtsent-süsteem, mis 1990. aastate keskel poolikuks jäi.

Ei ole saladus ju, et meie praegune organisatsioon on liig kohmakas ja paindumatu. Aeg-ajalt esineb ka täiesti uskumatuid lohakuse ja käegalöömise näiteid. See muutub. Ma ei ütle, et sermuudatus sõltub minust, vaid seda, et ükskõik kes tulevad rahvusringhäälingut tegema, vähemalt püüavad taas nii raadiosse kui ka televisiooni enam kaasaegset kapitalismi tuua.

Mida see tähendab? Ühest küljest igale inimesele rohkem vabadust, ent teisest küljest kindlasti ka igaühe tasandil nõudmiste ja konkurentsi tugevnemist. Ma ei saa täna ütelda, et see kõik mulle väga meeldib, aga ma tajun, et koos ühiskonna üldise arenguga on see paratamatu.

2005. aastal hakkab tööle (ilmselt) Eesti Rahvusringhääling. Meie peame sel puhul meeles, mida Toomas Uba tavatses ütelda: "Hea lugu läheb alati sattesse."

Teisalt aga, hoidkem üksteist. Oleme juba näinud, kuidas keerulistel aegadel on võimalik tühjast endale vaenlasi saada. Elu läheb igal juhul edasi.

Telerivaatamise tippaeg on detsember

Pühadeaja tõttu vaadati telerit detsembrikuus keskmiselt 30 tundi 39 minutit nädalas. See on üle kahe tunni rohkem kui novembris.

ETV-le kulus sellest 16,5 protsenti ehk 0,3 protsenti vähem kui novembrikuus. Peamine põhjus - Terevisiooni jõuluvaheaeg. Kui muidu on varastel hommikutundidel enamik vaatajatest ETV kanalil, siis alates 22. detsembrist algas meie kava alles kell 9.00.

ETV-le kulutatud minutite hulk küll kasvas, kuid teistele kanalitele kulutatud aeg kasvas veelgi rohkem tänu massiivsele perefilmiprogrammile jõulude ajal. TV3 sai tublisti lisaminuteid ka suusatamise MK Ramsau etapist, mis erinevalt ETV-st oli eetris õhtupoolsel ajal ja seetõttu kogus peaaegu kõigilt sõitujat üle 200 tuhande vaataja (vrd. ETV vaadatuim suusaülekannet oli Davosi meeste teatesõit 184 tuhande vaatajaga).

Jõuluprogramm oli taas kord pigem suunitletud jõulurahule ja vaikusele ning teenis selgelt nishaudiitoriumide huve. Erandiks oli 25.

detsembri "Jõulutunnel", mis oligi erisaadetest vaadatuim (jõululaupäeva jumalateenistuse kõrval) ja astus üpris südikalt vastu teiste kanalite filmirallile. Mis annab märku, et kui jõulupäevadest teha sündmus vaheldust otsivale vaatajale, siis vaataja premeerib seda omapoolse huviga päris kindlasti - sest üks Helisev muusika ja Politseiakadeemia tulevad ju varsti jälle, Jõulutunnel aga ainult kord aastas.

Aastavahetus oli tasavägisem kui kunagi varem. Eelmise aasta juhtpositsioonile me sel aastal ei tõusnud, aga ka TV3 edumaa ETV ees jäi 0,5 protsendi piiridesse. Teised kanalid rõhustas taas juhtivatele brändidele ja tuntud staaridele (miljonimäng, Viva Las Vegas, Edekabel, Tähed muusikas vana tuttava Kitsa kinga esinejatega).

ETV-s esindasid tuntud brände Kreisiraadio, Ivan Orav ning Pehmed ja karvased vaheklippides, möödustega võiks siia arvata ka Nipernaadi ainult naistele. Kui kanalite vaatamisgraafikuid jälgida, siis on selge, et võistlusvõimelise programmi olemasolul surfavad vaatajad ka vana-aastaõhtul üpris uljalt ühelt

kanalit teisele, vastavalt sellele, kus lõbusam on. ETV-l jätkus õnneks sisukat programmi kauemaks kui teistel, seetõttu oli ka presidendi uusaastakõne ETV-s vaadatuim ja uusaastakellade kõlamise hetkel oli ETV kanalil 197 tuhat vaatajat (TV3 - 149 tuhat, Kanal 2 - 111 tuhat).

Ka 1. jaanuaril jätkus vaatajaid kõigile kanalitele ja on põhjust rõõmustada, et meie kava, kus oli üle nelja tunni süvamuusikat, uus eesti mängufilm, vana hea Pisuhänd ja väike uusaastaüllatus Vana aja asjad, oli taas märulikomöödiade võrdne vastane - Kanal 2 võitis selle päeva 21,7 protsendiga, ETV hõivas vaatajate ajast 21,3 protsenti.

Järgmine vana-aastaõhtu on 346 päeva kaugusel, aga mõned pealkirjad võib juba praegu nimetada. Pole mingit põhjust arvata, et tugevad brändid taas erisaadeteks ei vormu. Ilmselgelt on erakanalitel ka aina rohkem raha kulutada, nii et võistlus aastavahetuse 2004 pärast ongi juba alanud. Aastavahetus on ju kanali kuvandi seisukohalt ülitähtis - kui muidu endale kanaleid ehk nii väga ei teadvustatagi, siis selle õhtu ja järgmise päeva kaaslane tundub ikka kuidagi "omasem".

Salme Rannu

Andres Kuusk: "Eestis puudub televisiooni digitaliseerumise oskusteave"

Uudisteprogrammi peaproductsent Andres Kuusk õpib jaanuarist juuni keskpaigani Prantsusmaal Rahvuslikus Audiovisuaalses Instituudis.

Mida lähed Prantsuse Rahvuslikku Audiovisuaalse Instituuti õppima? Lähem õppima TV *management*'i. Tegemist on meistriklassiga "Digitaalsete interaktiivsete teenuste juhtimine". Programm hõlmab sisu tootmist digitaaltelevisioonile ja uute teenuste rakendamist nõ. klassikalisele televisioonile.

Kui kaua õpingud kestavad?

Programmi kolmekuuline teoreetiline osa toimub 12. jaanuar - 31. märts Pariisis, sellele järgneb kaks kuud internatuuri valitud meediaettevõttes. Kursuse lõpus juuni keskel toimub äriplaani kaitsmine.

Miks valisid just selle kooli?

Prantsuse Rahvuslik Audiovisuaalne Instituut on üks Euroopa mainekamaid ülikoole. Tegemist on valdkonnaga, mida Eestis ei õpetata. Kursus koosneb seitsmest teemast: televisiooni ja tehnoloogia konvergens, uue meedia ettevõtete juhtimine, sisu tootmine digitaalmeediaks, audiovisuaalsete

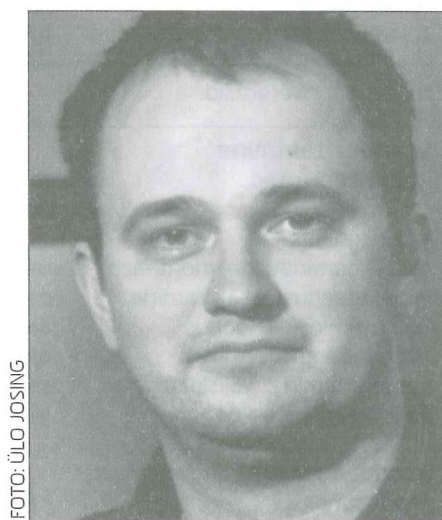

FOTO: ÜLO JOSING

AK peaproductsent Andres Kuusk.

projektide e-turustamine, turundus, digitaalmeedia juriidilised küsimused, projektijuhtimine. See on kompleksne programm, mille põhjal loodan kokku saada magistrikaadi väärilise materjali.

Millised olid tingimused stipendiumi taotlejatele?

Kirjutada tuli inglisekeelne essee teemal, millises suunas arenevad digitaalsed ja interaktiivsed teenused lähiajal ja milline on nende suhe "vana meediaga". Kokku

valiti kursusele 20 inimest Euroopast, seega on tegu omamoodi tunnustusega kogu ETVle. Ka õnnestus mul saada instituudi rahaline stipendium, neid anti kokku kümme.

Kuidas võiks õpitu hiljem ETV-s rakendada?

Digitaliseerumine ei tähenda pelgalt telesignaali edastusviisi muutust, see on väljakutse senistele juhtimis- ja finantsmudelitele. ERSK alustab sel aastal digitaaltelevisiooni katselist edastamist. Varem või hiljem ETV digitaliseerub, kuna meie kohustus on olla innovaator nii sisulises kui tehnoloogilises mõttes. Täna Eestis sellekohane oskusteave sisuliselt puudub. Pärast nn. e-mulli purunemist on selge, et tehnoloogia ei ole asi iseeneses, lõpuks loeb ikkagi see toode, mida selle läbi pakutakse. Tahan, et ETV oleks parim mõlemal suunal.

Kuidas korraldatakse õpingute ajal sinu töö AK-s?

Toimetuse ajakirjanduslik juht on Aarne Rannamäe, administratiivsed küsimused lahendab Merike Värk.

Küsis Karin Leemet

2004. aasta ETV koolituse üldkava

Personalijuht Kadrin Pintson annab ülevaate käesoleva aasta koolitusplaanidest ning esitab alljärgnevalt lühikese ülevaate sellest, milliseid teemavaldkondi ta on koolitustega planeerinud käsitleda.

Juhtimiskoolitused

Sarnaselt eelmise aastaga jätkame juhtimiskoolitusi, pöörates rohkem tähelepanu koolituse praktilisele poolele. Praktiline koolitus tähendab seda, et koolituse lõpptulemusena valmib mingisugune toode, mille loomise protsessis on kaudselt saanud koolitust ka toote loojad. Koolitus on suunatud eelkõige meeskonna ja/või osakonna juhtidele, kuna nemad on meeskonnatöö edukuse võtmeisikud ja on ainukesed, kes saavad, pigem peavad, seisma hea selle eest, et iga meeskond ETV-s töötaks tulemuslikult. Juhtidel on alati ka võimalus oma meeskonna sees viia läbi väiksemaid sisekoolitusi teemadel, milles neid endid koolitati.

Juhtimiskoolituse valdkonnas olen planeerinud järgmiseid koolitusi: Projektijuhtimine

Mitme etapist koosnev juhtimiskoolitus, kus osalejateks on ETV erinevate projektide juhid ja mille lõpptulemusena valmib ETV projekti juhtimise käsiraamat. Kogu projekt annab meile uusi teadmisi ja praktilisi oskusi nii meeskonnatöö kui ka projektijuhtimise valdkonnas ja lisaks sellele valmib ETV-le väga vajalik projektijuhtimise metoodika käsiraamat. Käsiraamat koondab enda alla erinevad ETV-s läbiviidavate projektide liigid, nendega seotud dokumendid ja projektide juhtimise metoodika.

Tulemustasu seminarid

Mitme etapist koosnev juhtimiskoolitus, kus osalejateks on erinevad ETV juhid ja mille lõpptulemusena valmib ETV tulemustasu süsteem. Tulemustasu väljatöötamiseks kaasatud ETV juhid saavad teadmisi ja vahetavad kogemusi tulemuspalgast kui ühest juhtimis-instrumendist ning koostavad ETV tulemuspalga süsteemi.

Muu juhtimiskoolitus

Lisaks eelpool toodule korraldaksime juhtimiskoolituse ka teemal, millised juhid koolitusvajaduse analüüsimisel kõige enam välja toovad.

Erialased koolitused

Teine suurem koolituse valdkond on erialased koolitused, millele sellel aastal

tahame rohkem tähelepanu suunata. Koolituse teemad lähtuvad kahest sihtrühmast: ETV põhitegevusega tegelevad töötajad ja tugiüksuste töötajad.

Põhitegevusega ehk saadete tootmisega tegelevate töötajate koolitus

Plaanis on korraldada erialaseid koolitusi ajakirjanikele, toimetajatele, rezhissööridele ja saadete tootmise tehnilisele poolele. Hetkel on räägitud järgmistest koolitustest nagu info otsimine ja töötlemine, saadete juhtimine, intervjuerimistehnikad, projektide kirjutamine EL fondidest toetuste taotlemiseks. Plaanis on korraldada koolitust TV- rezhii uutest suundadest, kuhu seekord haaratakse ka saadete tehniline meeskond ja läbi viia loominguilise montaaži kursus.

Tugiüksuste töötajate koolitus

Tugiüksuste spetsialistidele planeeritakse eelarvesse summad õigus-, maksu-, töökaitsealaseks koolituseks, tehniliste töötajate atesteerimiseks ja muuks erialaseks koolituseks.

Muud koolitused

Plaanis on jätkata ka koolitusi, mis ei ole otseselt seotud töötaja tööga ETVs, vaid pigem tõstab töötaja üldist kompetentsust teatud valdkonnas. Koolitused toimuksid ETV ruumides ja osalejate kaas- või täielikul finantseerimisel (inglise keele koolitus, arvutikoolitus, häälekoolitus, kiirlugemine jne.).

ETV selle aasta koolituseelarve on 350 000 krooni.

2003. aastal toimunud koolituste ülevaatega saab tutvuda intranetis personalidokumentide rubriigist.

Eesti Televisiooni koolituse eelarve 2004

Koolituse nimi	Osalejad	Investeering
Juhtimiskoolitused		120 000
Projektijuhtimise metoodika väljatöötamine	peaproductsendid	
Tulemuspalga seminarid	productsendid	
Muu juhtimiskoolitus	juhid	
Juhtimiskonverentsid	juhid	40 000
Saadete tootmine		125 000
Rezhii koolitused	rezhissöörid, valgustajad	
	operaatorid	
Häälekoolitus		
AVID-i loominguiline montaaž	rezhissöörid, monteerijad	
Projektitaotluste kirjutamine	peaproductsendid, productsendid	
Info otsimine ja töötlus	ajakirjanikud	
Intervjuerimistehnikad	ajakirjanikud	
Saatejuhtimine, välislektoriga	saatejuhid	
Balti Meedia Keskus	toimetajad, rezhissöörid	
Seadusandlus		25 000
Seadusandlus	juriidiliste probleemidega tegelevad töötajad	
Töökeskkonna ja töökaitse alane koolitus	vastutavad töötajad	
Maksukoolitus	raamatupidajad, finantsistid	
Muu koolitus, rahastatakse osaliselt osalejate poolt		40 000
Arvutikoolitus		
Keelekoolitus		
Kiirlugemine		
ETV 2004. aasta koolituseelarve kokku		350 000

Inimeste ja arvutite sõber Margus

Margus Tamme nime lugedes tõusevad suunurgad ülespoole ilmselt kõigil, kel viimase aasta jooksul arvutiga probleeme on olnud. Täpselt nii kaua on ta ETV-s töötanud ja selle lühikese ajaga end nii põhjalikult inimeste ja arvutite sisse sõõnud, et ilma ei tahaks enam kuidagi elu ETV-s ette kujutada.

Marguse "saal" asub endises 6. stuudio tehnikaruumis. Lisaks vajalikele töövahenditele leidub seal kõike, mida oskad või ei oska ette kujutada. Kõigele krooniks rida vanu külmkappe. Nii originaalset tööruumi annab tikutulega otsida. Paraku on siiski tegemist ajutise nähtusega, kuigi ka teised IT-gurud end tema residentsis ülimõnusasti tunnevad.

Ilma endale sellest suuremat aru andmata on Margus hästi südamlilik inimene. Kui vaja, ilmub oma pikkadel jalgadel välgukiirusel, naeratades tagasihoidlikult ja kohe algusest peale usalduslikult. Põhjus, miks inimesed end tema seltskonnas eriliselt hästi tunnevad, on vist see, et temaga rääkides tundub, nagu koondaks ta kogu oma tähelepanu alati jäägitult kaasvestlejale ja seda pole kaugeltki vähe. Ise on ta enda populaarsuse suhtes vaoshoitud ning ütleb, et ta ei oska ette kujutada, mida inimesed temas leiavad ja miks intraneti kiitmisrubriik eelmise aasta lõpul ainult Marguse nimest koosnes.

"ETV-s on hästi sõbralikud inimesed, mulle lihtsalt meeldib siin töötada. Olen selle aasta jooksul mõned väga head tööpakkumised tagasi lükanud, sest ei taha jälle uuesti sisse elama hakata. See on mu esimene töökogemus suures organisatsioonis ja olen aru saanud, kuivõrd mulle meeskonnatöö ja suhtlemine meeldib.

Novembris 2002 kutsuti mind ETV-sse tarkvara auditit tegema, kui see läbi sai, tehti ettepanek siia tööle jääda. Esialgu kujutasin kõike üsna teisiti ette – ikkagi suur maja ja palju tähtsaid, kuulsaid ja ülbeid ninasid koos! Tegelikult on kõik inimesed sellised, kellega on väga tore koos töötada. Ka Tiit (Jagomägi) oli mulle eelnevalt öelnud, et siia võetakse tööle ainult hästi lahedaid inimesi."

Erilise üllatusena tuleb Marguse jutt selle kohta, et oma arvuti-alased teadmised ja oskused on ta iseõppimise teel saavutanud. Tundub, et selleks on

FOTO: ÜLO JOSING

Vaga vesi, sügav põhi: tänu kunagisele ornitoloogiahuvile võib Margus siiani peast ette lugeda kõigi Eestis elavate kajakaliikide ladinakeelsed nimetused.

vaja enamgi motivatsiooni ja annet, kui ette antud õppeprogrammi järgides.

Paberite järgi võiks Margus hoopis peenmehaanikuna töötada. Päris mitu aastat on ta leiba teeninud ka taksojuhina. "See aeg jäi teise vabariigi algusperioodi. Mulle meeldis öösiti sõita, rahulikum. Ma suur mees, mis seal ikka karta... kuigi relvaga on mind sihitud küll." Marguse toon on sellest rääkides sama rahulik, nagu kirjeldaks ta lõunasööki vanaema juures. "Igasuguseid asju tuli ette ..."

Arvutihuvi tekkis juhuslikult ühe tuttava koduarvutiga lähemalt tutvudes. "Sellest sai äkki nii suur hobi, et millekski muuks enam aega ei jäänud." Margus töötas end lühikese ajaga nii tugevalt üles, et võis end peagi FIE-na nõutud arvutikoolitajaks pidada. Sel ajal juhtus tihti isegi nii, et inimesed kutsusid arvutiõpetaja endale koju. Jälle üks huvitav periood Marguse elus...

Lapsepõlvest rääkides üllatab Margus taas. "Olin suur looduse-sõber. Siiani võin peast ette lugeda kõigi Eestis elavate kajakaliikide ladinakeelsed nimetused. Käisin koos teiste ornitoloogidega linde rõngastamas ja jälgimas... Olin selline nohik ja häbelik."

Kuulates edasi juttu loomadest, kes Margusele veel lapsena meeldisid, kerkib silme ette pilt praegusest tunduvalt lühemast Margusest, kes seisab suure, mitmetasandilise hamstri-puuri ees vaadates, kuidas

ko l m k ü m m e n d erineva vanuse ja karvkatte tihedusega hamstrit (kõige väiksemad on täitsa roosad) rattas jooksevad, väikesel redelil kõlguvad, rosinaid ja porgandikuubikuid pöskesse topivad ning oma vatist tehtud pesades tuustivad.

Margus elab enamasti tänases päevas ja väga pikalt tulevikku ette ei planeeri. "ETV-s on nii palju teha. IT-d pole siin kunagi olnud, kõik tuleb algusest üles ehitada. Siamaani on igauks ise oma arvuti insener olnud, tegelikult on suund selline, et ise ei tohiks midagi installeerida või parandada. Igasuguseid naljakaid probleeme on inimestega ette tulnud, aga nendest mul rääkida ei sobi, sest pole olemas lolli arvutikasutajat, on lihtsalt kehv õpetaja, kes ei oska asju selgeks teha. Siin ei ammenda ma ennast veel niipea. Pealegi meeldib mulle meeskonnatöö, üksinda töötada ei tahaks.

Ega ma ei jõua tegelikult kõiki aidata, see on ainult näiline. Vahepeal tuleb kõvasti mõttetööd teha.

Mulle on kõige suurem kompliment, kui inimesed mind usaldavad, see tähendab, et minuga ollakse rahul. Ja need inimesed, kes mulle meeldivad, naeratavad tihti, isegi siis, kui tuju pole kõige parem. Neid inimesi on ETV-s palju."

ETV muuseumil juba kümme täis

Eesti Televisiooni muuseumi alusdokument pärineb 13. aprillist 1993, mil toonane peadirektor Hagi Shein andis välja käskkirja ühiskondlikel alustel tegutseva Eesti Televisiooni Ajaloo Muuseumi loomiseks.

Muuseumi eesmärgiks sai koguda, säilitada ja eksponeerida ETV ajalugu puudutavaid esemeid.

Muuseum paigutati ajutiselt omal ajal renditud ruumidesse, tehnikaosa aga kinoprojektsiooni (tegutsevasse) töösõlme. Tõsi, kõrge komisjon eesotsas Katrin Saksa, Raul Rebasa ja teiste ametmeestega pidas kõige sobilikumaks tookordse saatekeskuse käsutuses olevaid laboratooriumiruumi, kuid renditähataeg polnud veel lõppenud. Paraku renditi ruumid uuesti välisorganisatsioonile.

Seepärast ikka ajutistes, kuni uue telemaja valmimiseni (kahe eelmise peadirektori kinnitus, mis nüüdseks ajalugu). Ka hoidlaks kavandatud filmilaboratoorium on leidnud rentniku. Ent, kes vana asja meelde tuletab...

Esimese suurema ettevõtmisena alustati endiste teletöötajate mälestuste jäädvustamist filmilindile. Et filmi-

tootmine oli lõppenud, ladudes aga piisavalt kitsasfilmi, millele kasutust ei leitud, jäädvustati arhiivi tarvis 40 intervjuud pikkusega ligi 30 minutit teletöötajate mälestusi. Pooled neist leidsid ka teleprogrammis kasutamist. Hiljem jätkati mälestuste jäädvustamist juba videolindile, millest vormistati ka mõningad eetrivariandid (V. Pant, E. Rein, G. Joffe, A. Arens), kuid huvi nende avalikustamise vastu pole olnud.

Kolleegide abi varade kogumisel

Kolleegide abil muuseumi kogunenud fotodest hakati koostama lühiväljapanekuid, mille arv ulatub nüüdseks üle tosina. Osa väljapanekuid on üles pandud Türi Ringhäälingumuuseumis. Esialgu korraldati vabariigi üheteistkümnes paigas ka nukunäitusi, millede vastu oli elav huvi.

Muuseumi varade kogumisel on head abi ja toetust pakkunud kolleegid. Fotodokumentide kopeerimine ja paljundamine on seotud aga täiendavate kulutustega. Õnneks õnnestus omandada Valdo Pandi koduarhiivi väärtuslikum osa. Muuseum on tänulik paljudele kolleegidele, kes on loovutanud oma töid või materjale

eksponeerimiseks või paljundamiseks (kunstnikud L. Pihlak, T. Übi, G. Randla, insener O. Mahlapuu, J. Pääro jt.) Paraku on oma aja ära elanud mitmed tehnilised seadmed ja aparaadid televisiooni esimestest aastatest, mis omal ajal loovutati Sidemuuseumile, kuid mille varade saateusest peale ülekandeakti informatsioon puudub.

Eesti Raadio kolleegide eeskujul, kes on oma tegevusest suutnud ilmutada trükisõnas järjepanu mitmeid üllitisi, on püütud ka trükisõna kasutada.

ETV 40. aastapäevaks õnnestus ilmutada sündmuste ülevaade, kroonikakogumik. Trükivalmis on lühiülevaade Tallinna Televisiooni-studio ettevõtmistest (1955-1965), kuid lauasahalist kaugemale pole serjoudnud. Ka uus saatesarjade loend läbi aegade, samuti on koostatud teleteatri nimistu.

Muidugi, tänapäeva telemuuseumidel on kaks poolust - minevik ja tulevik. Viimast peetakse eriti oluliseks tulevaste telepõlvkondade kujundamisel. Sellele ei julge mõeldagi.

Voldemar Lindström,
muuseumi juhataja

Inna Lepp küsib, Peeter Vets vastab

Oleme sinuga olnud paar aastat toonaabrid, seega viimane aeg paremini tutvust teha. Tean, millega hetkel tegeled, kuid 40 aastat tagasi alustasid vist mittekoosseisulise jooksupoisina (nii oli tollal kombeks) ja filmikarpide tassimisega ...

Tööle tulin Eesti Televisiooni 1960. aastal. Algul olin AK juures valgustaja, siis ETF esimese mängufilmi "Romantikud" juures lavapoiss-valgustaja.

1962. aastal kutsuti mind tööle filmisaadetele kuuluvasse filmoteeki, sest eetris käisid tollal otsesaated, mis olid osaliselt illustreeritud või täielikult võetud 35 mm filmirullidele. Lisaks dokumentaal- ja mängufilmid ning appi oli vaja palju füüsilist jõudu karpide pidevaks liigutamiseks.

Vahepeal olin kolm aastat sõjaväes ja siis mõne aja pärast sai minust filmoteegi juhataja. Hakkasin Moskvas Kesktelevisioonist, Kiievist, Riist huvitavaid filme ETV ekraani tarbeks tooma, varustasin ka kontsertpaladega Reklaamiklubi.

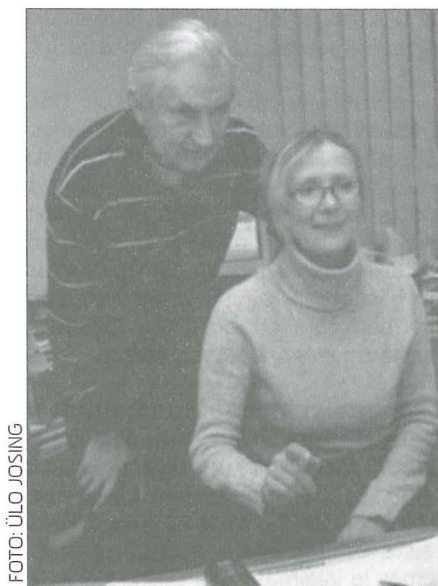

FOTO: ÜLO JOSING

Inna Lepp ja Peeter Vets.

Ega ma vist eriti ei eksi, kui ütlen, et meie igal filmikarbil (26 000) ja videokarbil (13 000) on sinu sõrmejäljed peal - on need ju pea

kõik korragi sinu käte vahelt läbi käinud...

Just nii. Praegu tegutsen müügi-assistendina. VHS tiraazhide tegemist alustasime 1994. aastal, sinna lisandusid laulukassetid: Georg Ots, Anu Kaal, Tiit Kuusik, Margarita Voites, rahvamuusika. Hiljem tulid kooli-programmid, siis asutuste ja teiste stuudiote ning eraisikute tellimused.

Tead ka, mis saade on alaliseks säilitamiseks videoteegis kassetil nr. 6650?

Ikka. See on ETV töötajate meenutuste tsükklis 1996. aastal valminud 19 minutine filmike (V. Lindström - I. Lään) minu tööst ja tegemistest arhiivis.

Oled alati abivalmis, seltskondlik ning hästi krapasakas meesterahvas. Raamatupidamise naised on kindlasti tänulikud, et sa n(m)eil olemas oled...

Naistes on palju sarmi, sisemist ja välimist ilu, nad on mulle eluaeg meeldinud.

Film, film, film

Iga hoone tugevuse ja püsivuse määravad tema vundament. Mida korrastatum on vundamendi seinte vahele jääv kelder, seda sihikindlam on ka pilk tulevikule kõrgemate korruste akendest.

Telemaja kelder on saanud tänu maaler Milvile uue värvikatte – see katakomb näib nüüd juba koridorina, kus liigub julgema sammuga inimesi ning millest eralduvad paljud ukсед.

Uksi on palju. Mõned on avatud ööpäev läbi. Mõned avanevad kella andmisel. Mõned plekiga kaetud. Mõnel uktsel vanade aegade meenutuseks tabalukk ees, lisaks veel signalisatsioon ia valve. Silditatud – arhiiv, elektrikud, valguspark, arhiiv, santehnikud, telefonikeskjaam, arhiiv, vaneminsener, arhiiv, remondigrupp, arhiiv, arhiiv, filmifond.

ETV ajalugu riulitel

Et arhiivihoidlad pilla-palla majapidi laiali asuvad, tuleneb sellest, et 1986. aastal valminud telemaja uus maja projekteeriti algselt kontorihoonena, kuhu tasapisi hakkas küll Raadiomaja garaazhidest, küll Vilde Majamuuseumi angaaridest ja Preesi kirikust auto-koormate viisi saabuma ETV aastakümnetepikkune ajalugu – ühtekokku loendatuna ligi 40 000 nimetust pakituna 30 000 filmikarpi.

See kõik tuli kusagile riulitele laotada. Ruumike siit ja ruumike sealt, kuni lõpuks läks täitmisele ka telerahva poolt armastatud madala laega keldripoeke, mis asus 80-ndatel uue kompleksi projektijärgses varjendis – ja siis said keldriruumid täis. Maast laeni.

Saabus aeg üle minna uutele formaatidele, filmilindiga projektorilt otse eetrisse minek võis kaasa tuua eetriauke ja filmilindi katkemisi.

Filmifondi sünd

ETV arhiivi reorganiseerimisel säilitusfondiks 1998. aastal moodustati filmifond, milles täna töötab Eesti Televisiooni viis viimast filmilõhnast parkunud spetsialisti – kinoinsener Tatjana Kaljumäe, filmimonteerija Mare Vihalem, kontrollmeister Jüri Roosmann, arhiivi toimetaja Agne Sander ja arhiivihoidja Kadri Kanter.

Viimased seepärast, et selliseid erialasid nagu näiteks filmimonteerija

FOTO: ÜLO JOSING

Filmilõhnast parkunud spetsialistid – kinoinsener Tatjana Kaljumäe, filmimonteerija Mare Vihalem ja kontrollmeister Jüri Roosmann.

– inimene, kes valdab kolmerealist Steenbeck & Co helimontaazhlauda ja kes suudab sünkroniseerida pildi ning heli ainult talle teadaolevate klöksude, bilabiaalide ja pauside abil ning kasutab klaviatuuri ja pastaka asemel mingit ARRI skotshipressi (taastamiseks ajahamba poolt lahtikuivanud liimikohti filmi- ja hellilindil) – meie ajal enam ei omandata. Nüüd mängime AVID-is tolle ajaga võrreldes justkui arvutimänge.

Filmiarhiivis säilitatakse ETV filmimaterjale aastatest 1957 kuni 2002. Nende arhivaalide jõudmiseks tänase kasutajani läbivad need filmimeetrid liimikohtade taastamise või parandamise, ultrahelipuhastusmasinas pesemise ja salvestuse Beta SP-le ADS-is (s.o. filmi ümbersalvestuse aparaat, mida Tiit Viisileht on hoidnud Moskva olümpiamängudest tänaseni elus vaid oma tahtejõul ja tarkusel).

Süsteemaatilist sellelaadset tööd koos dokumentatsiooni korrastamise ja montaazhlehete sisestamisega arvutisse oleme teinud alates 1998. aastast. Oleme jõudnud salvestada suurema osa kunagise suurstuudio "Eesti Telefilm" (1957-2000) toodangust – 994 filmi, sh. mängu-, anima- ja dokumentaalfilmid.

"Aktuaalse Kaamera" kroonikapalad ja studiosaadetele vahelõikudeks filmitud juurdevõtted on salvestatud aastani 1979. Viimatinimetatud juurdevõtted said eraldi fondinumbrid alates 1976. aastast, mil saateid illustreerinud filmilõigud läksid aina sisukamaks ja pikemaks – ligi tunniajaliste nn. olukirjelduste ja saadetenähtude väljakuulutamiseks.

Viimane saade ETV-s, mis tehti filmilindile (40-osaline "Meenutavad ..." /

Eesti Televisiooni veteranid/), läks eetrisse aastal 1996...

Must päev

Eesti Televisiooni ajaloos (oktoober 1976) on must päev, mil poisikesed süütasid mänguhoos Rakus asunud filmihoidla.

Tuletõrjujate kustutusvaht, ennast-salgav kirka- ja labidatöö töid kaasa ka korvamatut kahju, millest osaliselt saadi üle Eesti Filmiarhiivi abiga, kuhu võeti säilitada ja taastada mõningate filmide negatiivid ning koopiad ja mis tänini nende hoidlates peavarju leiavad.

Mingi osa arhiivimaterjale kanti likvideerimiskomisjoni otsusega maha kui "kasutuskõlbmatu" (st. hävisid täielikult), osa põlengust kahjustatud materjale aga ootavad aegu paremaid meie hoidlas. See on töö, mille Jüri Roosmann enne pensionile minekut teha lubas...Lubas jah. Kui et ainult liimipressid ja kerimislaudad, filmikettad ja -karbid otsa ei lõppeks. Kõik muu sõltub inimestest.

Ja et kogu see antiikne masinavärk, mille Voldemar Lindström pärast meie tööde lõppemist ja minekut omale televisiooni muuseumisse saab (arvatavalt nii 10-15 aasta pärast), ikka veel koos seisab ja tõrgeteta igapäevatööd lubab teha.

Olgu tänatud Teet Raba, sest ainult tema teab ja tunneb, mil puhastusmasin, montaazhlaud või Roosmann õlitamist tahavad. Optilisest teljest rääkimata. 📷

Kadri Kanter
filmifondi arhiivihoidja

Tööjuubilarid jaanuaris

3.01 Aire Kerdi – 10

ETV märkamatus osakonnas ei jää hoopiski märkamatuks nooruslik valveadministraator Aire. Alati rõõmsameelne ja usaldusväärne, samas nõudlik ning kohusetundlik Aire jagab hea-tujuliselt ja meelsasti vajalikku teavet nii külalistele kui kaastöötajatele – telefoninumbreid tuleb nagu varukast. Igapäevased on hoolitsevad nõuanded telefonitsi eakale emale Pärnusse. Jõudu ja tervist värskele vanaemale.

Kolleegid

25.01 Sirje Soo – 20

Sirjega on huvitav, kerge ja mõnus suhelda, sest ta rahutu hing püüdleb alati millegi tundmatu, põneva ja arendava poole. Need 20 aastat siin telemajas on ta kogu aeg olnud saja toimetuse ja kohustuse keerises.

Kes juhtub varahommikul enne teda majja saabuma, võib näha suure postikotiga askeldavat habrast, kuid mitte mingil juhul nõrgukest naist. Päeval võib näha ja kuulda pidevat sebimist 7. korruse paljundusmasina ümber. Õhtul seab ta aga oma kärmed sammud suure kandamiga Postimaja suunas, et iga viimne kui saadeti, mis telemajast laia maailma peab jõudma, sinna ka jõuaks ja veel õigesse kohta ka.

Tema kohusetundlikkus lubab meil kindel olla, et kõik vajalik ja enamgi veel alati korralikult tehtud saab. Olles ise suur organisaator, eelistab ta aga tähelepanu ja autasude jagamisel tagaridadesse hoiduda. Inimene, kes kirglikult naudib head seltskonda, naeru ja pidu, jääb alati nooreks, isegi siin telemajas kasvõi 50 aastat hommikust õhtuni askeldades. Tema sõpradel on vedanud, sest äärmiselt osavõtliku inimesena ei jäta ta teid hädas kunagi ükski ning õpetusi ja elukogemusi on tal varnast võtta. Jätka samas vaimus, ära väsi!

Viire Kivimäe,
kauaaegne kolleeg

23.01 Agne Sander – 15

Kui 2000. aastal kuulsusrikas "Eesti Telefilm" lõplikult ukсед sulges, oli viimane pardalejäänu Agne Sander – tolleks hetkeks assistent, kes kogu eelneva tööpõlve oli töötanud negatiivfilmi monteerijana, kes kvartali- ja aastalõppudel oli harjunud päästma Telefili plaani. Sellest kogemusest ka tema täpsus ja kohusetunne, mida vajab arhiivitoimetaja töötamiseks säilitusfondi filmifondis. Leidmis- ja avastamisrõõmu ning jätkuvat uudishimu soovides

Kolleegid

15.01 Indrek Kangur – 15

Õelda selle diskreetse härrasmehe kohta kambajõmm, ei sobi, on tema loomusele võõras. Indreku poeedi-natuur on üllatavalt loomulikult pugunud karusevõitu kesta, õnneks mitte jäägitult.

Sel avara pilguga prillikandjal on naerulohud päris kindlasti habeme all peidus, elu ise meelitab need sageli nähtavale. Tundliku vaistuga eluvaatlaja märkab ta palju ja alati olulist. Tööhoos käitub Indrek pigem ennast-piitsutava pedandina kui kiire äratelijana. Telerezhissööri kõrghklass. Kaaslasena asendamatu.

Mati Talvik

23.01 Valve Villenthal – 35

Kallis Valve, 35 aastat Eesti Televisioonis on saavutus omaette. Soovime jõudu ja innustust ka järgmisteks aastateks.

Sinu kolleegid

Tööleping sõlmitud detsembris

Mati Erik, operaator

1.12.03-31.10.04

Andres Ignatjev, operaator

1.12.03-31.08.04

Tööleping lõpetatud detsembris

Eva Gorbovski, toimetaja-saatejuht

Sünnipäevad jaanuaris

- 1 Gennadi Starikov – vaneminsener
- 1 Heidi Laanemäe – peaprod. abi
- 2 Maie Pilt – ökonomist
- 2 Enn Kopli – õigusosakonna juht
- 2 Signe Kruus – raamatupidaja
- 2 Samuel Tääger – lavaseadja-laotöölaine
- 2 Tiit Kimmel – osakonnajuhataja
- 2 Fred Pajusaar – monteeriija
- 3 Silvi Pruul – tehnik
- 4 Jevgeni Truhhanov – autojuht
- 4 Ülle Karik – toimetaja
- 7 Toomas Õigus – väljastusinsener
- 9 Lembit Hõbemägi – helirezhiisöör
- 9 Kristel Maran – projektijuht
- 10 Külli Liin – arhiivitoimetaja
- 10 Kaidi Krimm – sekretariaadi juht
- 10 Kertu Köösel – projektijuht
- 12 Taimo Sarv – osakonnajuhataja
- 12 Andres Peekmann – tehnik
- 12 Ragnar Kond – korrespondent
- 15 Merike Vainlo – arhiivihoidja
- 15 Elmo Lööve – rezhissöör
- 15 Piret Suurväli – toimetaja
- 16 Arvo Reemann – meister
- 17 Vladimir Dedjurin – vaneminsener
- 17 Margus Voolpriit – operaator
- 18 Uuve Puhm – raamatupidaja
- 18 Piret Reinson – turundusjuht
- 21 Helme Vähk – valveadministraator
- 21 Martin Taklaja – videomonteeriija
- 22 Maie Aguraju – laohoidja
- 22 Svetlana Tshutshelova – insener
- 23 Enn Raukas – autojuht
- 24 Heiki Vellavere – lavaseadja
- 24 Karin Leemet – projektijuht
- 25 Mare Vihalem – monteeriija
- 26 Valeri Tiivas – osakonnajuhataja
- 26 Mati Kark – rezhissöör
- 27 Avo Sillasoo – operaator
- 27 Kaarlo Kivilo – mehaanik
- 28 Aare Tiisväli – arhiivitoimetaja
- 28 Kaidor Kahar – rezhissöör
- 31 Valeri Baranov – san.tehnik
- 31 Anne Svigsden – monteeriija

Impressum

ETV siselehte Telekäija toimetab kommunikatsiooni projektijuht Karin Leemet. Kaastööd on oodatud turundusosakonda Faehlmanni 12, tuba 2209, tel. 628 4537 või e-posti aadressil karin.leemet@etv.ee. Telekäija on saadaval ETV raamatukogus. Järgmine Telekäija ilmub veebruaris.